

ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE, antagen av kommunfullmäktige 2003-04-24 med senaste ändring 2011-05-31.

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter (5 kap 1-3 §§)

§ 1

Fullmäktige har 41 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 6 §)

§ 2

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

§ 3

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, skall den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 4

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är förhindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Tid och plats för sammanträdena (5 kap 7 och 8 §§)

§ 5

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde enligt kalendarium som fastställs årligen i oktober av fullmäktige.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i november. Dessa år fastställs kalendariet preliminärt i oktober och definitivt i november.

§ 6

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden och skall innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

§ 7

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet skall snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

§ 8

Fullmäktige sammanträder i regel i S:t Paulusgården. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

§ 9

Kommunfullmäktiges ledamöter placeras i den ordning de invalts i kommunfullmäktige med undantag av dem, som anvisats särskilda platser.

Fullmäktige som utsetts vid särskild röstsammanräkning intager för återstoden av mandatperioden den plats som blivit ledig.

§ 10

Annonseringen i ortstidningarna, Södra Dalarnas Tidning och Dalademokraten, om sammanträde med fullmäktige skall utöver tid och plats för sammanträdet omfatta en komprimering av kungjorda ärenden och upplysning att sammanträdena är öppna för allmänheten samt att allmänheten har möjlighet att på sammanträdet ställa i förväg

insända frågor. När kommunfullmäktiges sammanträden direktsänds i närradion skall uppgift härom intas i kungörelseannonsen.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 11

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

§ 12

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-17 §§)

§ 13

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall snarast anmäla detta till sin partigrupp, som i sin tur kallar ersättare till tjänstgöring. Anmälan skall även göras till fullmäktiges sekreterare.

§ 14

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 15

Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

§ 16

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det, exempelvis budget och bokslut, bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

§ 17

En uppslagslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör skall finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppslagslistan. Ordföranden uppropas sist. Också ersättare som är närvarande utan att tjänstgöra, uppropas vid sammanträdet början.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare (5 kap 61 §)

§ 18

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 17 §, väljer fullmäktige två ledamöter tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

§ 19

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende skall behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena (4 kap 18 § första stycket och 19 §, 5 kap 21 och 22 §§, 5 kap 53 och 56 §§)

§ 20

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

§ 21

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

§ 22

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

§ 23

Kommunchefen får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

§ 24

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för ett genmäle med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får han upplösa sammanträdet.

Yrkanden

§ 25

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Den ledamot som har framställt ett yrkande skall avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap 20 § första stycket)

§ 26

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar (4 kap 19-20 §§, 5 kap 42-44, 46 §§)

§ 27

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppslagslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 28

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner (5 kap 33 §, 5 kap 64 §)

§ 29

En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

En motion skall beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att

motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid skall detta och vad som har framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen från vidare handläggning eller besluta om fortsatt beredning. (5 kap 33 §)

Kommunstyrelsen skall minst en gång per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Medborgarförslag (5 kap 23 § 5)

§ 30

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige, medborgarförslag. Termen medborgarförslag används för att särskilja initiativen från enskilda ledamöters motioner. Den medborgerliga förslagsrätten tillkommer endast folkbokförda medlemmar och således inte föreningar, råd eller dylikt. Däremot omfattas såväl barn och ungdomar som personer med utländsk bakgrund som inte har kommunal rösträtt.

Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer. Namnförtydligande, adress och telefonnummer ska anges.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Medborgarförslag väcks genom att det lämnas in antingen till kommunledningskontoret eller direkt till fullmäktiges presidium på fullmäktiges sammanträde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Den som har väckt ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna när fullmäktige behandlar ärendet.

Kommunstyrelsen skall minst en gång per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt.

Interpellationer (5 kap 49-53 §§)

§ 31

1. Den bör ges in till kommunledningskontoret senast arbetsdagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den. Den skall vid kommunfullmäktiges beslut huruvida den får ställas, vara tillgänglig för varje beslutande.
2. En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.
3. Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt såvida inte interpellanten godkänner att svaret lämnas endast muntligt. En interpellation bör besvaras senast under det ordinarie sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret skall lämnas.

4. Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen får den ordförande till vilken interpellationen har ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen. Samma förhållande gäller för ordföranden i ett nämndutskott vilken inte är nämndordförande om interpellationen faller inom utskottets verksamhetsområde.
5. En ersättare som har ställt en interpellation har rätt att delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Frågor (5 kap 54-56 §§)

§ 32

En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den skall ges in till kommunledningskontoret senast två arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 31 § gäller i tillämpliga delar också fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Allmänhetens frågestund

§ 33

Allmänhetens frågestund hålls, under cirka 30 minuter, direkt efter att fullmäktiges formalia avklarats vid varje kommunfullmäktigesammanträde utom vid budgetfullmäktige.

Frågor ska vara skriftliga via brev eller e-post. Frågor lämnas till kommunledningskontoret senast kl 08.00 tre arbetsdagar före sammanträdesdagen (med nuvarande sammanträdesdag, tisdag, ska frågor inkomma senast kl 08.00 torsdag veckan före).

Fråga får endast beröra ämne, som tillhör kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens eller någon annan nämnds handläggning. Frågor får inte beröra myndighetsutövning mot någon enskild och får inte uppfattas som kränkande. Kommunfullmäktiges ordförande avgör om frågan får ställas.

Frågor besvaras i första hand av den ledamot till vilken frågan är ställd, i andra hand av kommunstyrelsens ordförande eller en ledamot i den nämnd som berörs av frågan. Frågor och svar ska vara kortfattade; En fråga får inte vara mer omfattande än att den kan läsas upp på två minuter. Den som svarar disponerar fem minuter. Frågeställaren har rätt till en följdfråga med anledning av svaret och den som svarar får två minuter för att svara på denna. Ytterligare inlägg av fullmäktiges ledamöter får ej förekomma under frågestunden.

Den som ställer frågan kan välja om han/hon vill ställa den personligen eller om den skall läsas upp av fullmäktiges ordförande. Följdfråga enligt ovan kan endast tillåtas om den frågande är närvarande och själv ställer frågan.

Frågor besvaras i den ordning de inkommit. Frågor som berör samma ämnesområde får behandlas vid samma tillfälle. Om frågor inte hinner behandlas eller om svar inte kan lämnas vid sammanträdet bör frågeställaren få skriftligt svar.

Beredning av ärendena (5 kap 26-34 §§)

§ 34

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla skall remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige skall redovisas de fullmäktigeärenden

som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som har fattats.

Anmälan av delegationsbeslut till fullmäktige (3 kap 15 §)

§ 35

Anmälan av hur nämnderna utnyttjat bemyndiganden att i fullmäktiges ställe fatta beslut i ett visst ärende eller grupp av ärenden, enligt 3 kap 10 § första stycket och 12 §, lämnas skriftligt till kommunfullmäktiges decembersammanträde.

Vilka ärenden och ärendegrupper som fullmäktige har delegerat till nämnderna ska framgå av respektive nämnds reglemente. Så snart fullmäktige beslutar om att ge ytterligare delegation till någon nämnd eller att ta tillbaka delegation ska reglementet för nämnden revideras.

Redovisningen ska omfatta en lista över delegationsbeslut som tagits efter det senaste redovisningstillfället samt protokollsutdrag eller annat lämpligt underlag.

Förklaring vid revisionsanmärkning (5 kap 25 a §)

§ 36

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen skall inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

Valberedning

§ 37

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av sju ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

För fattande av beslut, protokoll, m m gäller i tillämpliga delar vad som är reglerat för

kommunstyrelsen i 6 kap § 11, 18, 23 och 28-30 kommunallagen

Justering av protokollet (5 kap 61 och 62 §§)

§ 38

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap 22 §)

§ 39

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Expediering m m

§ 40

Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen, kommunens revisorer, varje partigrupp och ledamöter, som framfört en sådan begäran, skall dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasierar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.